

**EFECTELE MODIFICĂRILOR FISCALE ASUPRA ACTIVITĂȚII OPERAȚIONALE A
ENTITĂȚILOR ECONOMICE
STUDIU DE CAZ: INDUSTRIA DE CONSTRUCȚII ÎN CONTEXTUL ANTE ȘI POST
PADEMIE COVID-19**

**EFFECTS OF TAX CHANGES ON THE OPERATIONAL ACTIVITY OF
ECONOMIC ENTITIES
CASE STUDY: THE CONSTRUCTION INDUSTRY IN THE CONTEXT BEFORE
AND POST PEDEMIC COVID-19**

Gabriela TODOSI

e-mail: gabitodosi@gmail.com

Veronica GROSU

e-mail: doruveronica@yahoo.it

Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava, România

Abstract. *The research data cannot propose to accentuate the official effects of the public administration by referring to the activation of works in the construction industry and to demonstrate this aspect by largely influencing our construction market. With the role of identifying a well-established plan of action for care work can be done or can be done in the future, then it is possible to see at a certain level in terms of financial economy and to facilitate, the competitive plan, the lasting lung.*

This article encourages the evolution of the construction industry at national level, care are the main changes in the tax nature imposed on construction operations, tax policies applicable at national level on construction contractors, care are the effects of tax changes in the regime salary of employees in the construction industry.

Keywords: fiscalitate, industria de construcții, modificări fiscale

JEL classification: M41

Introducere

Putem spune că „fiscalitatea”, trebuie studiată spre deosebire de numai cea statistică, ea trebuie analizată și pe parte care este în continuă mișcare. În cursul folosirii sale ca un obiect de hotărâre politică, „fiscalitatea” fiind totodată producătoare, pentru politica fiscală privind sectorul construcțiilor. Astfel, aceasta realizează să lucreze variate tehnici și mecanisme de detșare, în ceea ce privește taxele și impozitele în meniri economice, „politice și sociale”.

Pe de altă parte fiscalitatea este însemnată și care nu poate lipsi, iar aceasta este creată și lucrează, astfel putem separa concluziile care fac referire la „presiunea fiscală”, „politica fiscală” și randamentul includerii capacității de a face cunoscut în „viața economică” și „socială” a industriei construcțiilor. Un obiectiv al acestei cercetări, este de a prezenta, ce efecte au salariile asupra angajaților din acest sector, la nivel fiscal și ce modificări sau mai făcut pe parcursul anilor, totodată s-a luat ca studiu societățile S.R.L, care activează în domeniul construcțiilor. Prin studiu de caz dorim să arătăm o analiză comparativă la nivelul firmelor, cum au evoluat acestea pe parcursul perioadei de trei și care a fost cea mai afectată această societate pe parcursul acestor ani.

În prima parte a studiului de caz, a fost prezentat descrierea generală a firmelor, cum sunt împărțite, istoricul ei, a doua parte din acest studiu o reprezintă partea cea mai importantă și anume, analiza comparativă a principalilor indicatori economico-financiari la nivelul întreprinderilor.

Prin dorința de a exista firmele își propun să își desfășoare activitățile durabile măsurate prin nivelul performanțelor economico-financiare ca expresie a eficienței activității de construcție, necesare satisfacerii nevoilor clienților [1, 2]. Principalul indicator al firmelor îl reprezintă „cifra de afaceri” care este „totalitatea” „veniturilor și cheltuielilor” obținute prin lucrările de construcții curente, acest indicator „este unul dintre cei” mai importanți „indicatori” de determinare a performanțelor „economice” ale acestor societăți.

Astfel „cifra de afaceri” perimite determinarea poziției pe piață a societăți analizate, oferă informații despre „dinamica” activității, circumstanțele favorabile de largire a afacerii sau importanța întreprinderilor în acordul ramurei construcțiilor[3].

La acest studiu s-a abordat și efectele pandemiei COVID-19, cu privire la sectorul construcțiilor, care a dus la o criză în lumea companiilor de construcții și nu numai. La care se va aduga și măsurile de prevenire în viitor pentru companiile de construcții.

Principalele modificări de natură fiscală impuse operațiunilor din domeniul construcțiilor

Fiscalitatea se definește ca fiind un ansamblu de colectare a întregilor „impozite și taxe” care provin de la oameni fizici și juridici cărora aprovizionează „bugetele publice”. Ea deține stadiul cel mai valoros, la prelevări care trebuie îndeplinite [4].

„Codul fiscal” descrie însușirea fiscală ca fiind „costul de achiziție”, „de producție” sau valoarea care se regăsește pe intermediarele „mijloacelor fixe”, care sunt prelevate ca parte gratuită ori conține o contribuție, de la început care se trece din afara înăuntru la patrimoniul contribuabilului, care sa folosit la socoteala amortizării „fiscale”, „după” situație („cost de intrare”). Privind suma „fiscală” „se” va lua și „reevaluările” potrivit legii „contabile” [5].

România se află printre acele țări care consemnează cele mai mici venituri bugetare din U.E, aflându-se pe penultimul loc, Irlanda situându-se pe ultimul loc, determinarea principală fiind o fiscalitate redusă, care se folosește în prim plan, a fi o modalitate de atrage capitalul străin, după care au urmat situații nefavorabile, la nivelul conformării fiscale sau de darea unei game largi de deduceri și scutiri de la plata impozitelor.

Vorbind în continuare despre veniturile fiscale ca pondere în PIB, sunt mici față de mediile Uniunii Europene, având probleme numeroase, cum ar fi gradul redus al conformării fiscale, care este calculat de împiedicarea impozitelor sau evaziunii fiscale, dar și pentru stabilirea unei cote reduse față de celelalte state membre în unele sectoare ori denumirea unei deduceri și scutiri [6].

Ultimul an în care piața construcțiilor a înregistrat o creștere, a fost anul 2015, care a avut parte de un semnificativ aport al „investițiilor publice”. „PIB-ul” totalitar pe construcții a fost în anul 2017, se afla la un grad scăzut în comparație cu cantitatea totală a „investițiilor publice” în 2015, „40,3” mld.lei în anul 2017, situația prezentându-se că anul 2015 doar „investițiile publice” au fost de 41,3 mld.lei. „Investițiile publice”, semnifică tot în acel an, făcând referire la sectorul rezidențial care a urcat cu 70% în comparație cu cel public care a scăzut 9,5%, 66% din PIB-ul generat de construcții [7]. După o predicție pentru anul 2018 și 2019, ele având un aspect pozitiv asupra PIB-ului, ajutându-l să evolueze, atât și pentru dezvoltarea construcțiilor. S-au luat în considerare două predicții: IFF (Institutul internațional de finanțe), CNP (Comisia Națională de Strategie și prognoză).

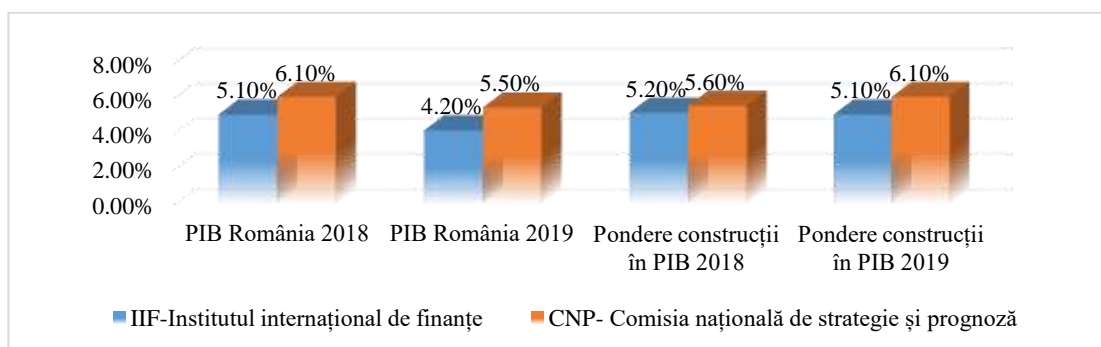

Figura1. Opinie, deficit de forță de muncă și leadership în România

Sursa: Adaptare după[8].

Conform figurei de mai sus, dacă scoatem procentele de mai sus în cifre, la nivel de „CNP”, „PIB-ul României” în anul 2019 ar estima o valoare la 960,73 mld.lei, situându-se pe treapta 14 în „UE”, peste Cehia și Portugalia menționând că aceste țări au aproximativ jumătate din populația României, astfel după „IFF” ar ajunge la 939.94 mld.lei. Pentru valorile acestor predicții se aplică acele care fac referire la ponderea construcțiilor în „PIB”, care se prezintă astfel 58.6 mld.lei la nivel de CNP, care a avut o creștere de 45% față de 2017. „CNP”, a mai estimat că „investițiile publice”, ar fi necesar să se situeze în jurul valori de 38,67 mld.lei aproximativ la stadiul anului 2015 [8].

Ajugând la concluzia că ne-ar aduce în fața unei probleme majore cu care are de a face firmele din țara noastră, lipsând o parte fără de care construcțiile nu se pot crea, fiind vorba de forța de muncă [9]. Companiile din România, de construcții sunt dispuse să dea salariul mediu pe economie unui muncitor calificat, iar în rândul forței de muncă, nu se va reuși să se ajungă la forța de muncă, care a plecat să muncească în alte țări ca : „Franța”, „Germania ” ori „Anglia”. La nivelul salariilor din țările menționate mai sus sunt în jur de 2.500 Euro. Dacă ar fi să îi aducă înapoi în țară pe ceilalți plecați în străinătate, țara trebuie să ajungă la un salariu de 1500 Euro. O altă facilitate poate să fie importul de forță de muncă din spațiul extracomunitar, ca de exemplu: un lucrător din zona extracomunitară trebuie răsplătit cu salariu mediu pe „economie”. La ora actuală, în sectorul construcțiilor lucrează între 332.000 și 337.000 de persoane (înafară de cei care muncesc la negru). Forța de muncă pe această ramură, s-a înjumătățit în perioada 2009-2017 de la peste 600.000 de persoane la 350.000. Anul 2019, deținând un volum de construcții de 59 mld.lei [10].

Politici fiscale aplicabile la nivel național asupra contractelor de construcții

Legislația fiscală românească aduce la cunoștință lucrările de construcție, ansamblare care sunt descrise ca livrări de servicii, în urma lor rezultând decontări sau plăți succesive. Ele sunt văzute ca terminate la data la care sunt emise rapoartele de evoluție a lucrărilor sau în alta ordine de idei, la data acceptării lor de către beneficiari, cu privire la cerințele contractuale[11]. Într-un plan de construcție, bunurile și serviciile sunt integrate în majoritatea cazurilor, așadar clientul să primească un singur rezultat de producție, iar contractul în general este văzut ca o obligație unică de prestație sau de execuție [10].

„Stâlpu” taxei pe valoare adăugată este aceea contrapartidă obținută sau care trebuie obținută de către contractant de la beneficiar. Acele garanții de performanță nu reprezintă livrări de bunuri sau servicii și prin urmare, nu fac parte din valoarea impozabilă a TVA-ului [12].

Făcând referire la „politica fiscală” este una dintre cele mai actuale „politici fiscale românești”, cu referire la „TVA”, pune punctul pe mecanismul de plată a „TVA” divizat, pe baza căruia toate societățile înregistrate în scopuri de „TVA” (cu excepția instituțiilor publice), trebuie să plătească impozitul pe achiziție de bunuri sau servicii din contul de „TVA”, al unui furnizor dacă furnizorul aplică mecanismul de plată TVA divizat. Având în vedere contabilitatea contractelor de construcție, IAS 11 și IFRS 15 aduc în vorbă metoda procentajului de avansare și metoda procentului de finalizare a contractului[13]. În concordanță cu această metodă de finalizare, rezultatul se va ocupa pe perioada de desfășurare a „contractului” care se află în activitate la nivel de creștere a „lucrărilor de construcție”.

La nivelul costurilor atribuite beneficiarului făcând referire la prevederile contractului, gama lor este una destul de mică incluzând unele costuri generale de administrație și costuri de evoluție pentru care rambursarea este menționată în prevederile contractului.

Prețul serviciilor de construcții, este numit ca prețul cererii și aduce la cunoștință faptul că un client are de ales între a realiza el însuși activitățile de construcție sau a le achiziționa de la un furnizor autorizat în acest sens. Chiar și în ultimul caz, prețul este al clientului, deoarece are posibilitatea de a alege pe o scară de valori, acel furnizor care oferă cea mai bună calitate- întrebare preț și răspunde cel mai bine nevoilor sale. Având în observare aceste aspecte, putem aprecia că activitățile de construcție arată multe dintre caracteristicile activităților de servicii pot fi incluse în sectorul terțiar al oricărei economii.

Efectele modificărilor fiscale asupra regimului de salarizare a angajaților din industria de construcții. În prim plan, aproximativ 64% dintre firmele care își desfășoară activitatea în sectorul construcțiilor sunt de părere că aplicarea facilităților fiscale pentru salariați este ceva dificil, din vină că prevederile legale nu sunt clare pentru modalitatea de calcul a cifrei de afaceri. În anul 2019, a fost lărgită aria de aplicare a facilităților fiscale pentru personalul care are salariu sub 3.000 lei, care au avut concediu medical, contracte parțiale, angajări și întreruperi în timpul lunii[14].

Firmele cu 50 și 800 de salariați vor avea, în mod credibil, o urcare a costurilor de 5-7% pentru companiile care au 40% din salariați plătiți cu salariul minim pe economie și 24 – 28% pentru acele cu 80%, începând cu 1 ianuarie 2019. Tot din acest an pentru salariile de construcții se vor achita părțile datorate către stat de numai 21,25%, pe baza noilor reglementări fiscale.

Această situație este comparabilă cu cât costă achitarea la negru a lucrătorilor din construcții. Așadar pentru a le achita la negru pe lucrători, patroni plăteau la stat 16% impozit pe profit și 5%

impozit pe dividende. Din perspectiva acestei situații se ajungea la concluzia că patroni achitau o sumă mai mică decât plata impozitelor la stat, care ajungea la peste 43% [15].

În perioada 1 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2028 angajatorul trebuie să plătească o parte a lui obligatorie pentru munca redusă cu 85% din sumă. Așadar partea care a plătit scade de la 2,25% la 0,337% din salariul brut. Ca să dispunem de aceste facilități angajatorul trebuie să țină cont și să aplice două regulii:

- a) Creează cifra de afaceri, cel puțin 80% din „cifra de afaceri” totală, care este adunată și calculată de la începutul anului, și luna care se aplică scutirea;
- b) Totalitatea veniturilor brute lunare din salarii și asimilate salariilor care se produc de persoane fizice, la care se folosește scutirea, sunt între 3.000 – 30.000 lei lunar și sunt create în evidența contractului individual de muncă. Salariile angajaților care se află în perioada 1 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2028 nu intră în aceste limitări [16].

Creșterea salariului minim pe economie se realizează la nivelul entităților mici de către modul cel mai simplu, și anume actul adițional la contractul individual de muncă și marile entități.

În anul 2019 salariul minim pe economie, diferențiază pentru personalul care lucrează în construcții, acesta fiind de 3000 de lei, din care persoana angajată trebuie să plătească contribuții sociale, care sunt obligatorii către stat și anume: securitate socială (CAS) = 25%, deduceri, date cu caracter personal [17]. Din acest salariu v-or fi plătite toate aceste contribuții față de stat, ajungând la salariul net în sumă de 2.362 lei, acest salariu reprezintă suma cu care angajatul rămâne în mână. Din cele deduse de mai sus rezultă că personalul angajat trebuie să plătească statului suma de 638 de lei, iar entitatea trebuie să plătească statului suma de 10 lei, deci toate sumele primite de stat reprezintă 648 lei. La acest salariu minim din anul 2019, o entitate plătește 78,47%, iar statul încasează 21,53%.

Această creștere a „salariului” minim pe economie de la 1900 lei la 2080 lei, începând cu 1 Ianuarie 2019 pentru entități duce la creșterea prețurilor produselor și serviciilor la nivelul pieței, acest lucru ducând la un profit redus. Impactul reducerii profitului asupra entităților duce la reducerea personalului, iar reducerea numărului de persoane angajate duce la scăderea numărului a produselor și pierderea contractelor la nivelul entităților precum și influența competitivității pe piața muncii [18].

De la începutul anului 2019, este introdusă o remunerare diferențiată. Salariul minim pe economie este în anul 2019, începând cu anul 2018, cu suma de 180 lei pentru personalul angajat cu studii medii, iar cu 450 lei mai mult pentru personalul angajat cu studii superioare și pentru personalul din construcții 1100 lei [19]. Efectele pozitive ale creșterii salariului minim asupra economiei pentru anul 2019, s-au dedicat a fi foarte mari, care au fost importante pentru economia țării, dintre care una ar fi repatrierea celor plecați în străinătate. Un alt efect pozitiv pe care l-ar putea avea majorarea salariului este reducerea muncii la negru și „veniturile” suplimentare și diferențiate către stat [20].

La nivelul efectelor negative ar fi că entitățile ar avea de suferit, ca urmare a creșterii salariului, deoarece ar trebui concediați de la personalul angajat, rămânând în imposibilitate de plată. Putem observa că remunerația diferențiată este avantajoasă pentru personalul din construcții, deoarece aceștia nu plătesc asigurări sociale de sănătate și sunt scutite de impozit pe venit, această regulă aplicându-se pentru cei cu studii superioare [20].

Studiu de caz: Industria de construcții în contextul ante și post pandemie COVID-19

În continuare vom face o analiză comparativă financiară privind „activitatea de diagnosticare a pozițiilor” „financiare” și a gradului de performanță și de lichiditate financiară a companiilor la sfârșitul exercițiului (3 companii: **S.C CONCAS S.A;** **S.C CONSTRUCȚI BIHOR S.A ORADEA;** **S.C CONSTRUCȚII MONTAJ S.A).**

Pentru a putea vedea o evoluție a cifrei de afaceri în dinamică aferentă societăților analizate, am sintetizat informații referitoare la cifra de afaceri pe un timp de trei ani, respectiv 2017-2019.

O analiză comparativă a cifrei de afaceri la societățile analizate, se va realiza pe baza informațiilor care au fost prezentate în graficul următor:

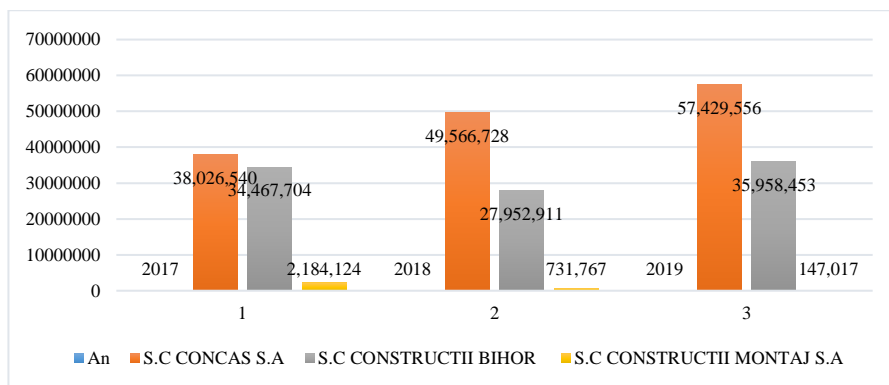

Figura2. Evoluția cifrei de afaceri

Industria și construcția sunt două ramuri principale ale economiei naționale. Acest aspect ne este prezentat și de contribuția pe care cele două domenii de activitate o au la formarea Prodsului Intern Brut în România.

Conform graficului de mai sus în analiza evoluției activității de industrie a celor trei firme, un indicator important este indicele valoric al cifrei de afaceri, care este analizat comparativ între cele trei firme. Pe baza datelor pe care dispunem am întreprins această analiză a cifrei de afaceri pe o perioadă de trei ani, respectiv 2017-2019, comparativ cu situația înregistrată în anul 2018 și ceilalți doi ani. Astfel, în anul 2018 la Societatea CONCAS S.A, compania cunoaște o ușoară creștere a cifră de afaceri cu 11.540.188 lei, corespunzătoare unui indice de evoluție în creștere în anul 2018 cu 130,34%, fapt ce s-a datorat clienților, care au fost din ce în ce mai doriți de lucrări de construcții din partea societății. Un nivel maxim îl are în anul 2019 atingând o valoare de 54.429.556 lei, cu indice de evoluție de 115,87%. La nivelul societății CONSTRUCTII BIHOR S.A, înregistrează o cifră de afaceri cu mai puțin decât CONCAS S.A. În anul 2018, această prezintă o cifră de afaceri de 27952911 lei, iar la nivelul anului 2019 cifra de afaceri crește cu 8005542 lei, cu indice de evoluție în creștere cu 128,63%.

Analizând cele trei societăți, observăm că SC CONCAS S.A, prezintă o situație favorabilă și prosperă a activității firmei, cu o creștere ușoară a cifrei de afaceri ce arată o poziție solidă pe piață, comparativ cu Societatea Constructii Bihor S.A, care este în creștere la nivelul primilor doi ani, dar după scade la nivelul ultimului an. Iar comparativ cu S.C Constructii Montaj S.A, este într-o situație nefavorabilă față de primele două companii. Creșterea cifrei de afaceri urmărește: diversificarea producției, ofertei, asigurarea unui raport accesibil între calitate-preț, îmbunătățirea imaginii firmei prin acțiuni promoționale și prospecatarea pieței. În final, prin analizarea în „dinamică” a structurii de afacerii, s-a urmărit dezvoltarea pe total și pe elemente componente față de perioada anterioară, precum și schimbările care au survenit în structura „cifrei de afaceri”.

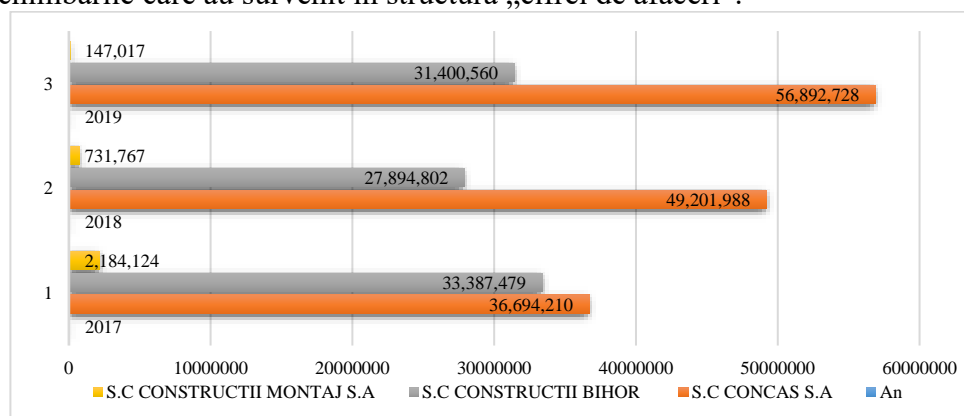

Figura 3. Producția vândută

Producția exercițiului reflectă volumul total de activitate a unui an fiscal. La nivelul S.C CONCAS S.A, aceasta are o evoluție fluctuantă în perioada analizată 2017-2019, acest lucru s-a datorat pieței în care societatea își desfășoară activitatea.

Indicatorul căruia s-a calculat producția vândută la S.C CONSTRUCTII BIHOR S.A, în anul 2018 a scăzut comparativ cu anul 2017 cu 5.492.677 lei, indicând un indice de evoluție în scădere cu 11,96%, datorându-se vânzării mai slabe față de anul precedent. În anul 2019, producția vândută a

deținut o creștere cu 3.505.758 lei în comparație de anul precedent, care îi corespunde un indice de evoluție de 11,25%.

S.C CONSTRUCTII MONTAJ S.A, la nivelul anului 2017 această prezintă o producție favorabilă pentru întreprindere, în anul 2018 această scade excesiv cu 1.452.357 lei, vânzarea fiind mai slabă și în anul 2019.

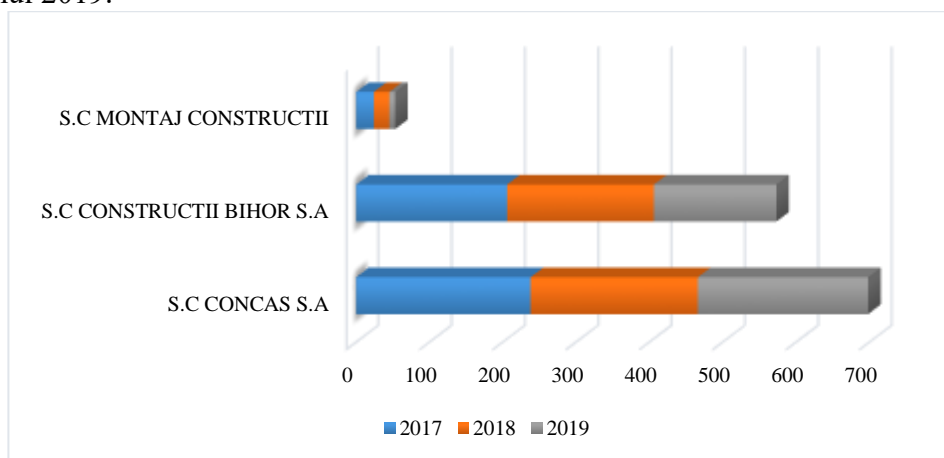

Figura 4. Numărul de salariați

Graficul de mai sus ne prezintă situația numărului de salariați, Societatea CONCAS S.A deține cel mai mare număr de angajați la nivelul celor trei ani, în 2017 prezintă un număr de 238 angajați, anul 2018 au fost 228, iar la nivelul anului 2019 întreprinderea a înregistrat un număr de 232 angajați.

Societatea CONSTRUCTII BIHOR S.A ORADEA , se încadrează pe locul doi după Concas, în ceea ce privește numărul de salariați, 206 angajați în anul 2017.

Societatea Constructii Montaj S.A , înregistrează cel mai mic număr de angajați, anul 2017-2018 menținându-se între 20-25 de salariați, iar în ceea ce privește anul 2019, numărul salariaților scade promițător ajungând la opt salariați.

Analiza ratei lichidității. Rata lichidității curente, ne arată gradul de „lichiditate” potențială, mai exact echilibrul financiar pe termen scurt, care se schimbă în funcție de activitate, este subunitară în distribuție și aproximativ două în sectoarele industriale cu ciclu lung.

Valoarea ei trebuie să fie comparată cu valori ale întreprinderilor asemănătoare și care depinde de viteza de rotație a stocurilor și a datoriilor pe termen scurt.

Nedeținerea suficientă de lichidității are urmări atât pentru întreprindere, ducând la limitarea dezvoltării acesteia, dar cât și pentru creditorii, astfel se ajunge la întârzieri de plată a dobânziilor, de „rambursări”, pierderi de creanțe și pentru clienți, schimbarea condițiilor de credit[21].

Ratele lichidității curente la firmele analizate, v-or fi prezentate în graficele de mai jos:

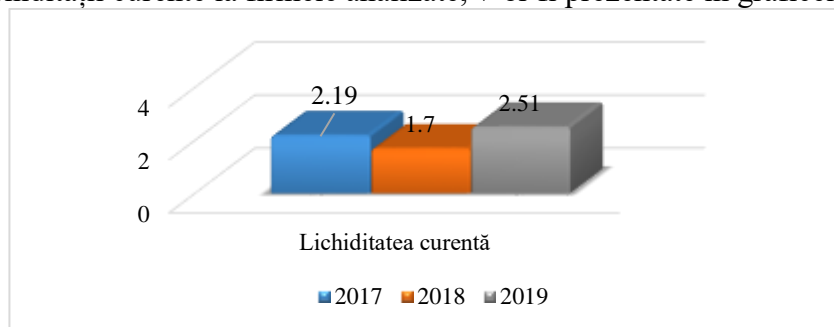

Figura 51. Lichiditatea curentă S.C CONCAS S.A

Nivelul ratei lichidității în perioada analizată este peste 2 în anul 2017 care a fost de 2,19 și 2019, care înregistrat 2,51, ceea ce indică faptul că valorile subunitare ale lichidității dovedesc faptul că trezoreria este suficientă pentru a achita datoriile curente și a rămâne cu disponibilități, la nivelul întreprinderi SC CONCAS S.A

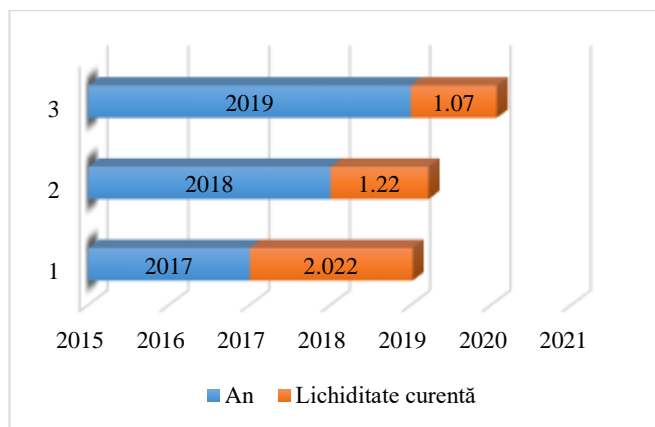

Figura 6. S.C. CONSTRUCTII BIHOR S.A ORADEA, Lichiditatea curentă

La nivelul societății Construcții Bihor S.A, în anul 2017, firma și-a putut plăti datoriile curente din activele curente înregistrând o capacitate de 2,02, iar pe parcursul anilor 2018-2019, aceasta indică un indice în scădere, care arată un grad liniștitor al indicatorului.

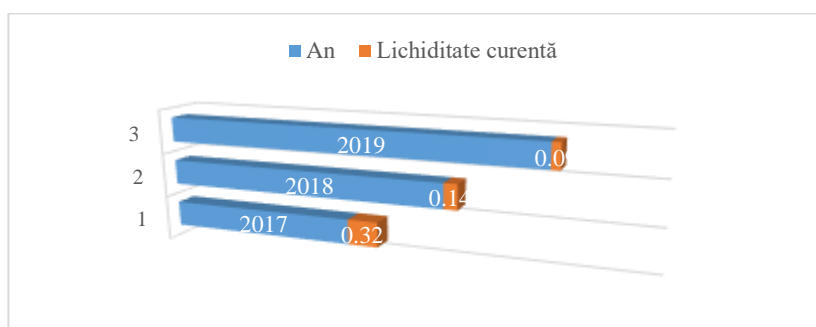

Figura 7. Lichiditatea curentă, S.C Constructii Montaj S.A

Societatea CONSTRUCTII MONTAJ S.A, are un nivel al lichidității imediate scăzut de 1,0, ceea ce reprezintă dificultatea societății de a face față obligațiilor „scadente” pe termen scurt, iar valoarea „subunitară” arată că compania este în situația de a se „împrumuta” sau de a vinde un număr din activele sale „imobilizate” pentru a-și acoperi datoriile evitând falimentul.

Lichiditatea imediată se prezintă ca fiind capacitatea firmei de-ași încredința datoriile pe termen scurt din „creanțe”, investiții „financiare” pe termen scurt și disponibilități bănești [22].

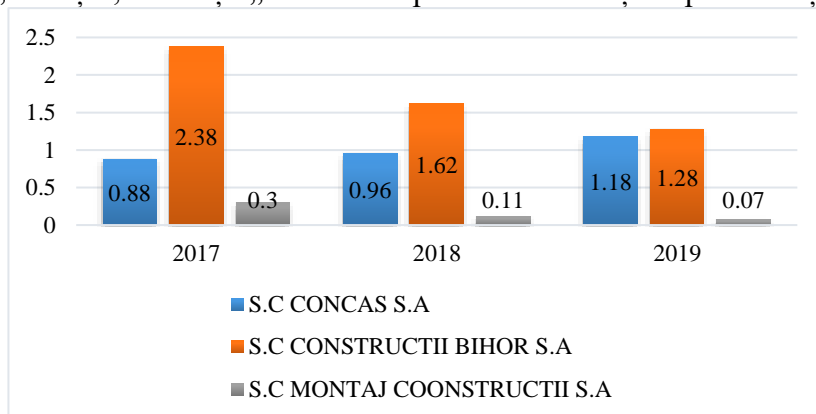

Figura 8. Rata lichidității imediate, la nivelul firmelor

Rata lichidităților imediate la firmele analizate ne arată puterea în care întreprinderile pot să își plătească datoriile pe termen scurt, care se ajută de activele din bilanț, acestea fiind cu cel mai înalt grad de lichiditate.

Societatea CONCAS, reprezintă cea mai bună valoare în anul 2019, iar la nivelul celorlalți ani reprezintă o valoare satisfăcătoare a lichidității imediate, astfel firma are dispoziția de rambursare pe loc a datoriilor ținând cont de încasările existente.

Societatea CONSTRUCTII BIHOR, pe tot parcursul celor trei analizați a prezentat cele mai bune valori lichidității imediate, față si de celelalte două întreprinderi, rezultând că această

întreprindere este capabilă să își efectueze plățile scadente. Societatea, a avut cel mai mic grad de lichiditate imediată pe tot decursul acestor ani, dar și la nivelul comparativ cu celelalte două firme, astfel valorile subunitare extrem de scăzute din toți cei trei ani, dovedesc faptul că întreprinderea nu poate face față plăți imediate a datoriilor curente, ținând cont de disponibilul de cont din casierie.

Rata solvabilității generale, această rată arată gradul agentului economic de a achita datoriile. Astfel, dacă rata solvabilității generale arată o valoare mai mică decât 1, agentul este insolubil. Aceasta se determină astfel:

$$Rsg = \frac{\text{Activ total}}{\text{Datorii totale}}$$

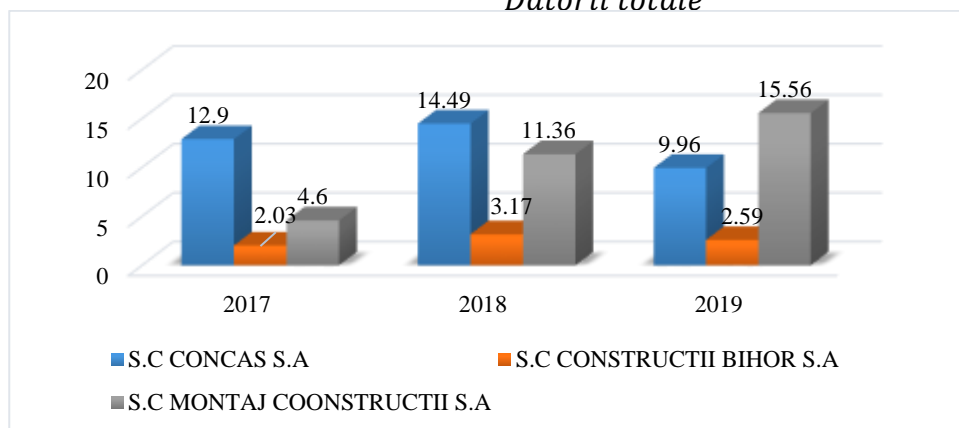

Figura 9. Rata solvabilității generale

În ceea ce privește cele trei companii analizate rata solvabilității generale este peste 1, în perioada analizată, acest lucru evidențiază, că întreprinderile își pot acoperi „datoriile” toată pe baza „activelor” totale și este în afara oricărui pericol în ceea ce privește riscul de solvabilitate.

Un alt indicator important ce caracterizează activitatea întreprinderilor este gradul de îndatorare care se calculează după următoarea relație:

$$Gi = \frac{\text{Datorii totale}}{\text{Capitalurii proprii}} \times 100$$

Gradul de îndatorare determină mărimea finanțării externe în concordanță cu posibilitatea autosușinerii unei firme. Cu cât valoarea acestui indicator este mai mare cu atât înseamnă că întreprinderea depinde mai mult de împrumuturile sau de „datoriile” comerciale angajate. O situație rezonabilă a acestui indicator să fie până în 0,50 [23].

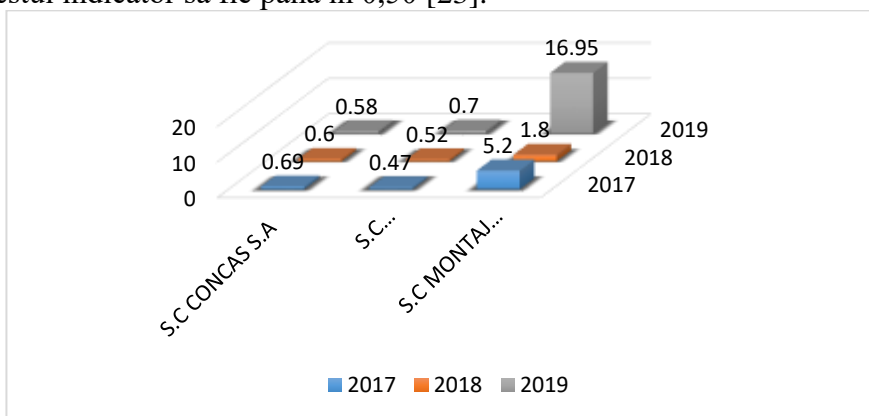

Figura 20. Gradul de îndatorare a întreprinderilor

Gradul de îndatorare la nivelul firmelor în perioadele analizate se prezintă astfel la nivelul societății Concas S.A., în anul 2018 gradul de îndatorare a scăzut cu 0,06, însă cu toate acestea indicatorul reflectă o situație nefavorabilă, deoarece a depășit limita de 0,5, firma depinzând puțin și de împrumuturile angajate.

Societatea Constructii Bihor S.A prezintă gradul de îndatorare la nivelul anului 2018 în creștere cu 0,05, la fel și aici indicatorul ne indică o situație nefavorabilă, în anul 2019 ajungând să

crească cu 0,18 ceea ce reflectă tot o situație nefavorabilă, deoarece depășește limita valorii considerate satisfăcătoare.

Iar societatea Constructii Montaj S.A, prezintă o situație extrem de nefavorabilă la nivelul gradului de îndatorare, ajungând ca în anul 2019 să fie de 16,95, rezultând că datoriile la această societate devansează capitalurile proprii.

Dependența societăților față de instituțiile bancare, furnizorii de leasing și creditori bugetari, nu se încadrează în limitele optime. Totuși la Societățile Concas S.A și Constructii Bihor S.A, capitalurile proprii devansează datoriile.

Impactul stării de urgență asupra industriei construcțiilor

Impactul principal asupra sectorului a fost o contracție dramatică în cererea ca producție industrială și construcții, s-a oprit efectiv pe o mare întindere a planetei, pentru o perioadă încă de stabilit, această reducere a cererii a provocat scăderi dramatice ale prețurilor unui an, la nivelul companiilor de construcții și nu numai.

Starea de urgență a dat peste cap companiile de construcții, ele schimbându-se de la o săptămână la alta, aruncând acest sector într-o nouă paradigmă. Cele mai multe dintre companii vrând să continue să lucreze, asumându-și un rol important pentru salvarea economiei.

Industria construcțiilor după o lună a stării de urgență au început să revină pe piață, dar cu probleme, producătorii de materiale au redus producția, la nivelul șantiierelor se continuă, cei care distribuie se întâlnesc cu probleme cu aprovizionarea și plata[24].

Companiile se confruntă cu situații majore legate de aprovizionarea cu materiale și echipamente de șantier, au apărut probleme la nivelul transportului forței de muncă. Este pe cât posibil ca anumite șantiere să fie oprite, urmare dată de autoritățile centrale și locale sau a imposibilității utilizării forței de muncă [25].

Societățile se întâlnesc cu probleme legate în aigurarea lichidităților financiare, iar acest impact al pandemiei a fost sever în ceea ce privește sectorul construcțiilor care a dus la întâzieri majore și suspendări de activități în șantiere.

Înainte de criza cauzată de pandemia de Covid-19, estimările arătau că la nivel global industria construcțiilor va crește cu 3,1% anul acesta. La sfârșitul lunii martie, această previziune a fost modificată în defavoarea companiilor cu un delcîn de 0,5%, pe baza impactului pandemiei dedus la perioada respectivă. Această evoluție a pandemiei a crescut rapid, ajustându-și din nou previziunea, cu un declin de 1,4% pentru anul 2020 [26].

Astfel criza nu a atins sectorul construcțiilor în totalitate, pe mai bine de jumătate lucrările au continuat. La doar 4 din 10 șantiere, pandemia a oprit activitatea, în condițiile în care 9 din 10 firme din sectorul construcțiilor înregistrează scăderi ale cifrei de afaceri în acest an [27].

În altă ordine de idei, mai mult de jumătate dintre societăți precizează o „aterizare dură” după această epidemie și consideră că cifra de afaceri va scădea mult. Un sfert din companii văd o aterizare lină cu o diminuare moderată a cifrei de afaceri și 2% din ele văd chiar o creștere.

Dacă în anul 2019 sectorul construcțiilor, aducea o contribuție semnificativă la creșterea economică a României, fiind ajutată, printre altele și de majorarea salariului minim și a beneficiilor de natură fiscală. Indicatori sectoriali lunari dezvoltăți până în luna februarie 2020, arată o dinamizare a acestui sector fiind înregistrată o creștere de 50%, comparativ cu luna de referință a anului trecut, astfel se vedea o creștere a veniturilor generate de această ramură. La nivelul măsurilor care s-au luat pentru stoparea răspândirii noului coronavirus au avut un impact devastator asupra economiei [28].

Pe baza datelor de la Institutul Național de Statistică, în luna martie 2020 au fost eliberate cu 4% mai multe autorizații de construcții, comparativ cu luna precedentă.

La nivelul redresării economice și repornirii business-urilor, o consecință firească a pandemiei este adaptarea sectorului construcțiilor și a modului de lucru pe șantiere la regulile de protecție și distanțare socială. Astfel îndeamnă companiile la asigurarea echipamentelor și materialelor de protecție sanitară și a dezinfectanților, precum și la organizarea lucrărilor pe șantier, cu respectarea distanțierii sociale. Ramura construcțiilor afectată de epidemia de COVID 19 a solicitat de urgență propuneri și intervenția rapidă pentru diminuarea efectelor grave ce sunt deja active în acest sector.

1. Amânarea cu 60 de zile de la terminarea crizei, a perioadei de plată a „taxelor” și „impozitelor”.

2. Scutirea de plată tot pe această perioadă a contribuțiilor „impozitului pe venit”, „dobânzi și penalități” de întârziere la „ANAF”, la plata „TVA” va fi cerută numai pentru acele facturi care au fost încasate.
3. La nivelul angajaților companiilor se va acorda un șomaj tehnic pe această perioadă a crizei, venind cu o contribuție de 75% din salariul net.
4. Băncile care creditează întreprinderile să le acorde facilități pentru amânarea ratelor la credite până la finele pandemiei și scutirea companiilor de dobânzi pe tot parcursul pandemiei.
5. Pentru terminarea lucrărilor de construcție, ar trebui extinderea perioadei de execuție, pentru acele contracte care se află în derulare, atât la nivel public, cât și privat, cu un timp cel puțin egal cu cel aferent pandemiei.
6. Primirea de credite cu dobândă nulă, care sunt asigurate de stat, în îndeplinirea asigurării lichidității minim necesare activității companiilor din industria construcțiilor.

Concluzii. Din analiza comparativă efectuată asupra societăților Concas S.A, Constructii Bihor S.A și Constructii Montaj S.A se dovedește faptul că societatea Constructii Montaj S.A a resimțit cel mai simțitor impactul crizei economice și financiare care a adus pierderi consecutive de-a lungul perioadei analizate.

Analizând cele trei societăți, observăm că SC CONCAS S.A, prezintă o situație favorabilă și prosperă a activității firmei, cu o creștere ușoară a cifrei de afaceri ce arată o poziție solidă pe piață, comparativ cu Societatea Constructii Bihor S.A, care este în creștere la nivelul primilor doi ani, dar după scade la nivelul ultimului an. Iar comparativ cu S.C Constructii Montaj S.A, este într-o situație nefavorabilă față de primele două companii.

Referitor la veniturile și cheltuielile financiare la societatea Constructii Montaj S.A, se constată că au avut o reflecție majoră asupra rezultatului final al activității companiei. Pierderea „financiară” este influențată în cea mai mare parte de „cheltuielile” cu „dobânzile” plătite și diferențele de curs valutar. La nivelul celorlalte două societăți Concas S.A și Construcții Bihor S.A, cu privire la veniturile și cheltuielile financiare nu au avut influență asupra rezultatului final al activității. Aceste două firme nu au înregistrat pierderi financiare. Propunerile pentru activitățile viitoare ale firmelor, pentru a duce la bun sfârșit riscurile de faliment, cei care se ocupă cu conducerea entităților trebuie să supravegheze creșterea „cifrei de afaceri”, diminuarea cheltuielilor pentru stabilitatea activității, observarea încasărilor clienților pentru construirea de lichidități, care ajută la desfășurarea activității și plățile „datoriilor” curente și în special a creditelor care sunt purtătoare de dobânzi și diferențele de „curs valutar”. Evoluția rapidă a pandemiei de COVID-19, a determinat provocări atât pentru sistemul medical, cât și pentru sistemele economice și sociale din întreaga lume. Această criză a afectat mii de vieți și continuă să pună presiune enormă asupra sistemelor economice. Din această cauză este necesară o gestionare cât mai rapidă a problemelor economice și susținerea și punerea în aplicare unor soluții care să vină în sprijinul sectoarelor construcțiilor afectate de criza pandemică.

Impactul pandemiei de COVID-19 asupra volumului de activitate în sectorul construcțiilor prezintă două caracteristici pe de o parte, incertitudinea evoluției afacerilor care crește odată cu extinderea orizontului în timp, iar pe de altă parte creșterea ponderii afacerilor care sunt afectate de restrângerea cu mai mult de 25% din volumul activității sau închiderea acestora.

Criza COVID-19 se prezintă ca o altfel de criză față de cea din anul 2008 și rolul factorului decizional pentru ca acest sector să repornească activitatea și să contribuie la relansarea creșterii economice este vital. Autoritățile trebuie să își încurajeze companiile să înceapă activitatea.

Măsuri importante pentru creșterea plafonului de garantare, flexibilitate mai mare între fonduri, investițiile private, investiții publice pot contribui la repornirea și reconstruirea economiei în România, după această criză. De asemenea, toate măsurile luate în această perioadă trebuie să urmărească reconstrucția economiei naționale, nu doar relansarea acesteia.

Părerea mea cu privire la criza în care s-a aflat sectorul construcțiilor, este ca în viitor să ne așteptăm ca interesul să crească la nivelul dezvoltării capacității în sistemul medical, pentru a evita aglomerarea în spitale în situația în care un nou val de îmbolnăviri ar lovi România. La nivelul problemelor de distanțare socială să își pună amprenta, cu privire la desing-ul noilor spații de birouri,

a cădirilor administrative ș.a. Astfel trebuie să urmărim în detaliu aceste noi tendințe, aplicabile tuturor clădirilor care se construiesc în această perioadă.

Referințe bibliografice

1. COSMULESE C. G., ZLATI M.L., Considerații privind sustenabilitatea și dezvoltarea sustenabilă, International Scientific Student Conference „Prospects Of Accounting Development: The Young Researcher’s View”, 15 Martie, Chisinau, III Edition, 2019.
2. SOCOLIUC M., GROSU V., COSMULESE C. G., KICSI R., Determinants of Sustainable Performance and Convergence with EU Agenda 2030: The Case of Romanian Forest Enterprises. Polish Journal of Environmental Studies, 2020, Vol. 29, No. 3, <http://www.pjoes.com/Determinants-of-Sustainable-Performance-and-Convergence-with-EU-Agenda-2030-nThe,110757,0,2.html>
3. GROSU, V., ANALYSIS OF THE COMPETITIVENESS OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY AND THEIR CONTRIBUTION TO ECONOMIC GROWTH IN ROMANIA, Ecoforum Journal, 2018, Vol. 7, No. 3.
4. RADU V., CURTEANU D., Managementul proiectelor de construcții, Editura Fundației Economice, București, 2002.
5. Legea nr.571/2003 colaborata cu HG 44/2004 privind Codul fiscal cu normele metodologice de aplicare, Ordonanța de urgență a „Guvernului” nr.14 din 2 aprilie 2014, Titlu 1 „Dispoziții generale”, „Cap III, art.7, alin. 1,pct. 33, lit. C)”
6. LUPAN, M. Introducerea conceptului de performanta in constructii, Editura București, 1978.
7. STEGER M.B. Globalization, A very short introduction, Editura New York, Oxford, University Press, 2009.
8. PREOTESA A. M., Fațetele muncii precare în România, Editura Pro Universitaria, București, 2018.
9. MURGESCU C., ALEXANDRU P., DUMĂRESCU E., Criza economică mondială, Editura Institutului de Economie Mondială, București, 1986.
10. ALEXE I., Deficitul de forță de muncă. Productivitatea companiilor, afectată, Editura Tribuna Economică, București, 2019, pag. 70.
11. Law 227/2015 regarding the Fiscal Code published in the Official Gazette 88/10.09.2015 with subsequent amendments and completions, art. 281 par. (7).
12. GRIGOROI L., Veniturile din contractele cu clienții: aspecte cheie din perspectiva IFRS 15, Editura Journal „Economica”, 2017, nr.4(102), pag. 61.
13. GROSU V., SOCOLIUC M. "Effects And Implications Of The Implementation Of IFRS 15- Revenue From Contracts With Customers." Management Strategies Journal, 2016, Vol. 34, No.4, pp. 95-106.
14. CERNUȘCA L., Opțiuni și practici contabile, Editura Tribuna Economică, București, 2012, pag 86.
15. <https://www.arenaconstruct.ro> [accesat la data de 06.02.2020]
16. <https://www.startupcafe.ro> [accesat la data de 07.02.2020]
17. <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/salariu-minim-2019> [accesat la data de 02.02.2020]
18. BLAGA P., Construction Units Management, Editura: University, Targu-Mures, 2009, pp. 36-37;
19. NEGREA G.G., Fiscalitatea europeana – ghid practic pentru firme, Editura Tribuna Economică, 2008, p. 25;
20. www.insse.ro [accesat la data de 03.02.2020]
21. VÂLCEANU GH., ROBU V., GEORGESCU N., Analiza economico – financiară, Editura Economică, București, Vol I, 2005, pag 34.
22. PĂVĂLOIA W., PĂVALOIA D., Analiza economico-financiară”, Editura Tehnopress, Iași, 2009, pp. 409 - 410
23. COLASSE B., *Analiza financiară a întreprinderii*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2009, pag. 15

24. <https://www.zf.ro/zf-24/bilant-dupa-luna-stare-urgenta-constructii-producatorii-materiale-au-19078748> [accesat la data de 22.02.2020]
25. <https://www.zf.ro/business-construct/asociatia-antreprenorilor-din-constructii-pandemia-generata-de-covid-19-va-impacta-negativ-pe-termen-scurt-si-mediu-sectorul-de-constructii-18994863> [accesat la data de 22.02.2020]
26. [https://www.constructiibursa.ro/analiza-globaldata-pe-fondul-pandemiei-de-covid-19-sectorul-mondial-al-constructiilor-va-scadea-\[accesat la data de 22.02.2020\]](https://www.constructiibursa.ro/analiza-globaldata-pe-fondul-pandemiei-de-covid-19-sectorul-mondial-al-constructiilor-va-scadea-[accesat%20la%20data%20de%2022.02.2020])
27. [https://reporterglobal.ro/avant-frant-de-inghetul-instituit-de-pandemie/-\[accesat la data de 23.02.2020\]](https://reporterglobal.ro/avant-frant-de-inghetul-instituit-de-pandemie/-[accesat%20la%20data%20de%2023.02.2020])
28. [https://www.arenaconstruct.ro/evolutia-sectorului-de-constructii-in-contextul-covid-19/\[accesat la data de 22.02.2020\]](https://www.arenaconstruct.ro/evolutia-sectorului-de-constructii-in-contextul-covid-19/[accesat%20la%20data%20de%2022.02.2020])